

SPOR YÖNETİCİLERİNİN NİTELİKLERİ VE EĞİTİMİ(*)

Hakan SUNAY (**)

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, spor yöneticilerinin, niteliklerini tespit etmek ve spor yöneticisinin yetişmesine esas teşkil eden içerik kategorilerini belirlemektir. Çalışma durum saptamaya yöneliktir. Bu çerçevede üç üniversitenin yöneticilik lisans eğitim programı incelemeye alınmıştır. Sonuçta, üniversitelerin spor yöneticiliği lisans eğitim programlarında okutulan yönetim derslerinin ders isimleri, kredileri ve saatleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor Yöneticiliği, Spor yöneticisinin eğitimi

QUALITIES AND EDUCATION OF SPORT MANAGERS

ABSTRACT

The purpose of this study is to determine the qualities of sports manager and to determine content categories which are the basis of being sport managers. The study, is for situation determination. In this frame, 3 universities, bachelors degree programs were taken. As a result, the names, credits and hours of the lessons in bachelors degree education programs of sport management of universities were compared.

Key Words: Sports management, education of sport manager.

1. GİRİŞ VE AMAÇ

Günümüzde sporda kazanılan uluslararası basanlar, toplumun günlük yaşamında ve moral düzeyinde oldukça önemli bir değer taşıyor hale gelmiştir. Her geçen gün ilerleyen bilim ve teknolojinin yardımıyla spordaki rekorlar yenilendikçe, sporcu veya takımların temsil ettikleri ülkenin teknik, teknolojik, eğitim ve ekonomik standartları yarıştırlır hale gelmiştir. Bu bakımdan "Spor bir toplumun aynasıdır" sözü, hiç de yersiz kullanılmış bir söz değildir (1). Bu nedenle bir ülkenin sporda başarılı olabilmesi, o toplumun ekonomik gelişmişliği ile birlikte; eğitim alanında ve teknolojik yönden gelişmişliğine de bağlı olmaktadır. Bu bağlamda, spordaki başarıyla kalkınmışlık derecesi arasına pozitif bir ilişkinin varlığından söz edilebilir.

Spor, insanın gelişim özelliklerine doğrudan etki yaptığı gibi, barış, sevgi, kardeşlik, hoşgörü, saygı, dürüstlük, özveri gibi özellikleri de beraberinde getirmektedir. Ayrıca spor, sürekli barışın sağlanması ve ülkeler arasındaki ilişkilerin daha iyi sürdürülmesi ile toplumsal sağlığın korunması gibi hususlarda da günümüzde önemli bir araçtır.

* Spor Yönetiminde Güncel Sorunlar Sempozyumu (5-7 Haziran 1997 / Erciyes Üniversitesi, BESYO-Kayseri)'na sunulan bildiri

** Ankara Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Tandođan/Ankara

Böylesi bir önem arzeden spor olgusunun yönetimi de, günümüzde oldukça önemli hale gelmektedir. Önceden belirlenmiş olan amaçları gerçekleştirmek için bir takım faaliyetleri insan gücüyle ve insanlarla birlikte yürütmek anlamına gelen yönetim, en genel ifadesiyle, rasyonel eylem olarak da tanımlanmaktadır. Rasyonel eylem kavramı, istenilen amaçları en az kayıpla gerçekleştirmek olarak ele alınabilir. Bu kavrama dayanılarak tanımlanan yönetim, yüksek derecede rasyonelliğe olan işbirliği içindeki insan çabalarını ifade etmektedir (11). Bu açıdan yönetim sürecinin çeşitli alanlar için geçerli olan planlama, teşkilatlandırma, yönlendirme, koordinasyon ve denetim gibi fonksiyonları ile bunlara ilişkin ilke ve yöntemler, sportif faaliyetler ve spor organizasyonları için de geçerlidir. Kuşkusuz, yöneticilerin organizasyon amaçlarını gerçekleştirebilmeleri, büyük ölçüde yönetim fonksiyonlarına verilen değere ve bu fonksiyonların nasıl kullanıldığına bağlıdır. Bu yaklaşım çerçevesinde spor yönetimi, genel yönetim ilke ve kurallarının spor alanına uygulaması olarak kabul edilebilir.

Bu çerçevede, hammadesi insan olan ve halkla sürekli ilişki içinde bulunan spor kurum ve kuruluşlarında dinamik bir yönetim yapısına sahip olması gerekir. Özellikle spor ortamını oluşturan yönetici, sporcu, eğitici, tesis, araç gereç ve sportif yarışma programları gibi unsurlar, amaçlara uygun olarak bir araya getirilmelidir.

Bu açıdan bakıldığında spor yönetimi; sporcu-yönetici, sporcu - spor teşkilatı ve spor teşkilatı ile halk arasındaki ilişkileri düzenleyen bir mekanizma olarak da değerlendirilebilir. Öte yandan, spor kulüpleri, milli ve uluslararası spor kuruluşları ile uluslararası spor organizasyonları, spor yönetiminin ne kadar geniş boyutlar ihtiva ettiğini göstermektedir. Anlaşılacağı gibi spor yöneticiliği, kendi içinde ihtisaslaşmayı gerektiren alanlar, çeşitli görev ve sorumluluklar ve bunları gerçekleştirecek bilgi ve becerileri kapsamaktadır. Öyleki, bir spor organizasyonundaki yöneticinin görevi, o organizasyondaki herkesin çabalarını koordine etmek ve ortak bir amaca yönlendirmek, böylece yönetimin başarılı olmasını sağlamaktır. Şüphesiz yöneticilerin, organizasyonun amaçlarını gerçekleştirmeleri için teşkilat üyeleri arasındaki koordinasyonu sağlamaları ve azami verimi sağlayan bir ekip çalışmasının nasıl yapılabileceğini de bilmeleri gerekir. Nitekim günümüzde, bilim ve teknolojiye kaydedilen büyük gelişmelere rağmen insan unsurunun, özellikle spor yöneticilerinin spor organizasyonlarında taşıdığı önem derecesinde herhangi bir azalma olmamış, aksine bu önem giderek artmıştır (16). Öte yandan, yönetim ve spor bilimleri, toplumun spor ekonomik ve toplumsal yönden kalkınabilmesi o toplumun sahip olduğu her düzeydeki yöneticilere bağlamaktadırlar (8, 16, 22). Nitekim günümüzde spor yöneticiliği bir meslek olarak kabul edilmekte ve sporun amatörce, sadece heves ya da sevgiyle yönetilmesinin mümkün olamayacağı ileri sürülmektedir (12, 16, 17).

Her ne kadar spor yöneticilerinin eğitilmesi, spor kamuoyunca önemli bir çözüm yolu olarak görülmüşse de günümüzde, gerek spor kulüpleri ve gerekse spor teşkilatlarında spor yöneticisi olarak görev yapan hiçbir yöneticide formasyon ve nitelik aranmamakta, herhangi bir eğitimden geçirilmemektedir (1, 12, 16, 19). Hatta bununla ilgili olarak Bilgin (7) kulüp yöneticilerinin hiç olmazsa, spor ve kulüp yöneticiliği kursunda kısa süreli kurslar veya gelişim kursları ile ilgili eğitimi görmeleri gerektiğini belirtmiştir. Konu, 1990 yılında gerçekleştirilen spor şurasında ele alınmış, Türk sporunun gelişmesi için, spor yöneticilerinin önemli rollerinin olduğu, gerek kamu, gerekse özel spor kurum ve kuruluşlarda görev alacak spor yöneticilerinin iyi bir eğitimden geçmeleri gerektiği önemle vurgulanmıştır (9, 19, 20, 23). Ancak, mevcut spor yöneticileri halen fahri çalışan kişilerden oluşmakta, bunlardan da ancak boş zamanlarında yararlanılabilmektedir (1, 10).

1.1. Spor Yöneticisinin Nitelikleri

Günümüzde bir spor yöneticisinin çok yönlü niteliklere sahip olması, özellikle spor organizasyonlarında sıkça ihtiyaç duyulan pratik becerileri, teorik bilgilerle destekleyebilecek bir formasyona sahip olması gerekir. Program geliştirme ilkeleri doğrultusunda iyi bir spor yöneticisi adayı için belirlenen hedefler, yetiştirilen kişide bulunması istenilen, eğitim yoluyla kazandırılabilir nitelikteki özelliklerdir. Davranış değişikliği olarak belirtilen bu özellikler bilgi, beceri, ilgi, tutum ve alışkanlıkla ilgili olabilir. O halde bir spor yöneticisinin yetiştirilmesinde şu boyutların gözönüne alınması gerekmektedir (5, 22). Bunlar;

1. Genel Kültür
2. Spor Alan Bilgisi
3. Spor Yöneticiliği Meslek Bilgisi'dir.

Kamu yönetimi yelpazesi içinde yer alan eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi konusunda yapılan araştırmalarda da benzer sonuçlara rastlanmaktadır.

Başaran (5) yaptığı bir çalışmada, iyi bir eğitim yöneticisinde bulunması gereken nitelikleri üç alanda grublandırılmaya çalışmaktadır. Bunlar;

1. Genel Kültür Bilgisi
2. Eğitim Bilgileri
3. Yönetim Bilgileridir.

Kaya'da (24) eğitim yöneticilerinin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerini çeşitli açılardan incelemiştir. Sonuçta, Kaya eğitim yöneticiliğinin meslekleşmesi gerektiğini belirterek yönetim alanındaki bilgisizliklerinden kaynaklanan yönetimsel sorunların ancak bu yolla giderilebileceğini savunmuştur. Eğitim yöneticileri için yorumlanabilen bu araştırma sonuçlarını spor yöneticileri için de yorumlamak mümkündür.

Buna göre, bir spor yöneticisinin sahip olması gereken Genel Kültür, kişi ve toplum ile sporun sorunlarını tanıma, çözüm yolları arama, yurdun ekonomik ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunma bilinci kazandırmayı amaçlar.

Bu niteliklere sahip olmak için genel kültür eğitimi alan her spor yöneticisi adayı

- * Kendisi ile barışık, eleştiriye ve öz eleştiriye açık olma.
- * Etkili bir iletişim gücüne sahip olma.
- * Türkçeyi iyi bilme; açık, anlaşılır ve yalın bir biçimde kullanma.
- * Bilgisayar kullanma becerisine sahip olma.
- * İletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olma.
- * Kurum içi ve dışındaki kişi ve kurumlarla işbirliği yapma, gerektiğinde onlara rehberlik etme,
- * Çevresiyle işbirliği yapma imkan ve kaynaklardan yararlanma.
- * Sporcuların sorunlarına duyarlı olma ve çözümünü için çalışma, davranışlarını gösterir.

Spor Alan Bilgisi, Spor yöneticisi adaylarına, spor bilimlerinin uygulamalı ve teorik alanlarında fiziksel, zihinsel, ruhsal ve sosyal gelişimlerini sağlama ve yaşam boyu spor

yapma bilimi ve niteliklerini kazandırmayı amaçlar.

Bu niteliklere sahip olmak için, spor alan bilgisi eğitimi alan her spor yöneticisi adayı,

* Sporun tanımı ve tarihsel gelişimi hakkında bilgi sahibi olma

* İnsan organizmasının yapısı ve görevleri, gelişimi ve hareketleri ile ilgili bilgi sahibi olma

* İnsan hareketlerini analiz edebilecek bilgi ve gözlem becerisine sahip olma,

* Spor branşlarının kural, teknik ve taktikleri ile ilgili bilgi*ve becerilere sahip olma.

* Sporla ilgili tesis, araç-gereç ve teknolojiyi bilme, kullanma ve geliştirme,

* Sporla ilgili yapılan inceleme ve araştırmaları izleme ve değerlendirme yapma,

davranışlarını gösterir.

Spor Yöneticiliği Meslek Bilgisi, Spor yöneticisi adaylarına yönetimin fonksiyonları ile ilke, yöntem ve kuramlarının spor alanına uygulamasına yardımcı olacak disiplin ve nitelikleri kazandırmayı amaçlar.

Bu niteliklere sahip olmak için spor yöneticiliği meslek bilgisi eğitimi alan her spor yöneticisi adayı,

* Yöneticiliği sevme, benimseme ve spor yönetimi alanında çalışmaktan zevk alma,

* Spor yöneticisinin Türk Spor Teşkilatı içindeki yerini, görev ve sorumluluklarını bilme,

* Spor mevzuatını bilme,

* Sportif faaliyetleri organize etme bilgi ve becerisine sahip olma,

* Türk Spor Teşkilatını tanıma, onlarla ilişki kurma ve sürdürme,

* Uluslararası spor teşkilatları hakkında bilgi sahibi olma,

* Hizmetiçi eğitim programları geliştirmesi hakkında bilgi sahibi olma,

* Yönetim fonksiyonları ve bu fonksiyonların spor yönetimi alanında kullanımı hakkında bilgi sahibi olma,

* Astarına ve çevreye karşı tutarlı davranış gösterme,

* Güvenilir, disiplinli ve liderlik özelliklerine sahip olma,

* Toplumun spor konusundaki beklenti, istek ve ihtiyaçlarını bilme,

* Halkla ilişkiler konusunda bilgi sahibi olma,

davranışlarını gösterir.

Anlaşılabacağı gibi, bir spor yöneticisinde olması gereken nitelikler ve bu niteliklere bağlı olarak görülmesi gereken davranışlar oldukça kapsamlı ve önemlidir. Bu davranışların kazandırılması ise ancak teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilen bir eğitim programıyla söz konusu olabilecektir. Bu çalışmanın amacı da, sözkonusu nitelikleri kazandırmayı hedefleyen, üniversitelere bağlı beden eğitimi ve spor yükseköğretim kurumlarının spor yöneticiliği programlarını incelemektir.

1.2. Spor Yöneticilerinin Eğitimi

Türkiye'de spor yöneticileri iki yaklaşımla yetiştirilmektedir. Birinci yaklaşıma göre spor yöneticileri, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü teşkilatınca düzenlenen seminerlerle yetiştirilmektedir. Spor alanında hizmet veren teşkilat personeli ile spor kulüpleri yöneticilerinin bu hizmetleri daha iyi yapabilmelerine katkıda bulunabilmek amacıyla, GSGM tarafından, 1984-1994 yılları arasında 50 ilimizde "Spor Yöneticiliği" seminerleri gerçekleştirilen seminerlerde, spor kulüpleri yöneticilerine,

- * Spor kulübü teşkilat ilişkileri
- * Spor kulübü basın yayın organları ilişkileri
- * Spor kulüplerinde yöneticilik ilke ve prensipleri gibi konularda bilgiler verilmiştir (14).

İkinci yaklaşıma göre ise spor yöneticileri, üniversiteler tarafından açılan programlarca yetiştirilmektedir. Üniversiter anlamda spor yöneticiliği eğitimi ilk olarak, kapatılan Spor Akademilerinin son sınıflarında seçmeli uzmanlık dalı olarak verilmiştir (6). Ancak, spor yöneticiliği alanındaki asıl kapsamlı programlar, YÖK'nun 25.2.1993 tarih ve 2547 sayılı kanununun 7-d/2 maddesi doğrultusunda, Üniversitelere bağlı Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının bünyesinde açılabilen "SPOR YÖNETİCİLİĞİ" bölümlerince gerçekleştirilmeye başlanmıştır (3). Buna göre üniversitemizin spor yöneticiliği programlarıyla, spor örgütleri ve spor sektörünün çeşitli alanlarında (spor kulübü, spor il müdürlükleri, federasyonlar vb) istihdam edilmek üzere eleman yetiştirilmektedir.

Öte yandan üniversiteler, yalnızca spor yöneticiliği programı açarak spor yöneticisi yetiştirmekle kalmamakta, spor federasyonları ile işbirliği içinde gerçekleştirecek "MENEJERLİK (İdari ve Teknik) EĞİTİM PROGRAMLARI" hazırlayarak spor dallarına katkıda bulunmaya çalışmaktadırlar. Buna örnek olarak, Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunun 1995 yılında Futbol Federasyonu ile işbirliği içinde hazırladığı, "Menejerlik Eğitim Programı" gösterilebilir.

Toplam 30 iş günü süren, 132 saatlik menejerlik eğitim programının TEMEL DERSLER bölümünde,

* Spor Yönetimi	28 saat
* Spor Hukuku	14 saat
* Sporda Basın Yayın ve Halkla İlişkiler	14 saat
* Ekonominin Temel İlkeleri	14 saat
* Sosyal Psikoloji	10 saat
* Spor Etiği	8 saat
TOPLAM	88 Saatlik temel eğitim dersleri,

Programın ÖZEL ALAN DERSLERİ bölümünde ise

* Futbol Organizasyon Bilgisi	14 saat
* Futbol Teknik-Taktik Bilgisi	10 saat
* Futbol Mevzuatı	10 saat
* Futbol Kural Bilgisi	10 saat

TOPLAM

44 Saatlik özel alan eğitim dersleri yer almaktadır (4).

Üniversitelerin spor yönetimi alanına katkısı bu uygulamalarla kalmamaktadır. Üniversitelerin bazı (*) beden eğitimi ve spor yüksekokulları ile bölümlerince açılan yüksek lisans ve doktora programlarıyla da spor yönetimi alanına uzman elemanlar yetiştirilmektedir.

2. YÖNTEM

Bu çalışma, durum saptamaya yöneliktir. Örneklem olarak seçilen üniversitelere bağlı beden eğitimi ve spor yüksekokullarının spor yöneticiliği programları birbirleri ile karşılaştırılarak incelenmiştir. Çalışma, Ankara Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Marmara Üniversitesinin spor yöneticiliği programları ve alanlarının karşılaştırılması ile gerçekleştirilmiştir. Karşılaştırma, örneklem olarak ele alınmış, spor yöneticiliği programı uygulayan üç üniversitenin spor yöneticiliği programında yer alan derslerin **isimleri, kredileri, saatleri ve sayıları ile programda yer alan içerik kategorilerinin** karşılaştırması iki boyutta gerçekleştirilmiştir. Bunlar;

2.1 Örneklem olarak ele alınmış üç üniversitenin spor yöneticiliği programında yer alan yöneticiliğe ilişkin derslerin

2.1.1. İsimleri

2.1.2. Kredileri

2.1.3. Saatleri

karşılaştırılmıştır.

2.2. Programların Genel Olarak İçerik Kategorilerinin Dağılımı

İncelenen üç üniversiteye bağlı beden eğitimi ve spor yüksekokullarının spor yöneticiliği programlarında yer alan genel kültür, spor alanı bilgisi ve spor yöneticiliği meslek bilgisine yönelik derslerin okutulduğu ders sayısı ile kredi ve saat (içerik kategorilerinin) dağılımlarının karşılaştırılması yapılmıştır.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Üniversitelere bağlı beden eğitimi ve spor yüksekokulları, spor yöneticiliği programlarındaki ders dağılımı ve sürelerinin oldukça yoğun olduğu görülmektedir (2,13,21). Üniversitelerin spor yöneticiliği bölümlerine ilişkin tespit edilen dersler ile kredi ve saatleri Tablo 1'de görülmektedir.

Tablo 1: Üniversitelere Bağlı Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları Spor Yöneticiliği Programlarının Dersleri ve Kredi/Saatlerinin Dağılımı.

B. E. ve Spor Yüksekokulları Spor Yöneticiliği Programı Dersleri	ÜNİVERSİTELER					
	Ankara Üniversitesi		Gazi Üniversitesi		Marmara Üniversitesi	
	Kredi	Saat(*)	Kredi	Saat(*)	Kredi	Saat(*)
Yönetim Bilimi	2	28	2	28	5	56
Rekreasyon ve Spor (Rekreasyon ve Amnasyon)	2	28			4	56
Spor Org. ve Yönetim	2	28	2	28	4	56
Süor Hukuku	2	28	2 (Seç)	28	4	56
Temel Ekonomi ve İşletme Bilgisi	2	28	2	28	2 (Seç)	(28)
Kamu Kurumları ve Spor	2 (Seç)	(28)				
Türkiye'nin İdari Yapısında Spor Teşkilatı	2	28	2	28	4	56
Spor Yöneticiliği	2	28				
Yerel Yönetimler ve Spor	2 (Seç)	(28)	2 (Seç)	(28)		
Personel Yönetimi	2	28	3	42	2	28
Spor Alan ve Tesislerinin Tasarımı	2	28				
Sporda Basım-Yavm ve Halkla İlişkiler	2	28	3	42		
Spor Tesisleri İşletmeciliği	2	28	3	42	2	28
Spor Ürünleri Pazarlaması	2	28	2 (Seç)	(28)		
Spor Örgütlerinde Davranış	2 (Seç)	(28)				
Sporda Sosval Güvenlik	2 (Seç)	(28)	2 (Seç)	(28)		
Türk Spor Teşkilatının Yapısı ve İşleyişi			3	42		
Oreanizasvon Teknikleri			2	28		
Yönetim Psikolojisi			3	42		
Yönetim Sosvolojisi			2	28		
Rekreasyon Liderliği			3	42	2 (Seç)	(28)
Spor Etiği (Spor Ahlakı)	1	14	2	28	2	28
İdare Hukuku					4	56
Spor Politikası			2 (Seç)	(28)	2	28
Spor İktisadı			2 (Seç)	(28)	2	28
Gençlik ve Soor Eğitim Planlaması					2	28
Spor Pazarlaması					4	56
İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku					4	56
Halkla İlişkiler					2	28
Sporda İletişim					2	28
Soor Yöneticiliği Uygulaması					10 (16 s)	224
(**) Seçmeli Dersler (6 Ders) (3 Kredi)			18	252		
Seminer (Spor Yöneticiliği)	2	56				
Temel Hukuk Bilgisi					4	56
	31	462	50	700	62	1008

(*) Bir yarıyıldaki ders saatleri 14 hafta üzerinden değerlendirilmiştir.

- (**) * Kamu Yönetimi
 * Yönetim Hukuku
 * Spor ve Sosyal Tarihi
 * Spor ve Çevre
 * B.E. ve Sp. Liderlik
 * Hizmetçi Eğitim
 * Örgütsel Değişme
 * Yönetimde İnsan İlişkileri
 * Toplum -Kültür, Eğitim ve Spor

Tablo 1'de görüldüğü gibi, üniversitelere bağlı beden eğitimi ve spor yüksekokullarında uygulanan Spor Yöneticilerinin yetiştirilmesine yönelik örneklem olarak alman yüksekokullarda, yönetim ve spor yöneticiliğiyle ilgili 4 yıl (8 sömestre) süren çeşitli teorik, uygulamalı ve staj derslerine yer verilmektedir. Bunlardan, Yönetim Bilimi, Spor Yönetimi ve Organizasyonu, Spor Hukuku, Temel Ekonomi ve İşletme Bilgisi, Türkiye'nin İdari Yapısında Spor Teşkilatı, Personel Yönetimi, Spor Tesisleri İşletmeciliği, Sporda Basın Yayın ve Halkla İlişkiler, Yerel Yönetimler ve Spor, Spor Pazarlaması, Sporda Sosyal Güvenlik gibi ders ve konular her üç yüksekokulda da yer almaktadır. Yönetim ve spor yöneticiliğiyle ilgili derslerin belirtildiği Tablo 1'de, Ankara Üniversitesinde 462 saat, Gazi Üniversitesinde 672 saat, Marmara Üniversitesinde ise 1008 saat spor yöneticiliği meslek bilgisi dersinin verildiği görülmektedir. Tablo 2'de ise Üniversitelere bağlı beden eğitimi ve spor yüksekokulları spor yöneticiliği programlarında yer alan genel kültür, spor alan bilgisi ve spor yöneticiliği meslek bilgisine yönelik derslerin okutulduğu kredi ve saatlerin toplamları görülmektedir.

Tablo 2: Üniversitelere Bağlı Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları Spor Yöneticiliği Programları İçerik Kategorilerinin Dağılımı.

Üniversiteler	Ankara Üniversitesi			Gazi Üniversitesi			Marmara Üniversitesi		
	Kredi	Saat	SYMB(*) Ders Sayısı	Kredi	Saat	SYMB(*) Ders Sayısı	Kredi	Saat	SYMB(*) Ders Sayısı
Genel Kültür	36	504	—	18	252	—	—	224	—
Spor alan Bilgisi	99	1848	—	90	1596	—	105	1470	—
(Spor) Yöneticilik Meslek Bilgisi	31	462	(18)	50	700	(25)	62	1008	(18)
TOPLAM	166	2814	18	158	2548	2548	167	2702	18

(*) SYMB: Spor Yöneticiliği Meslek Bilgisi.

Tablo 2'de görüldüğü gibi, Üniversitelere bağlı beden eğitimi ve spor yüksekokullarının spor yöneticiliği programlarında okutulan genel kültür, spor alan bilgisi ve spor yöneticiliği meslek bilgisi derslerine ilişkin kredi ve saatlerinin toplamı oldukça yükündür. Dersler, 4 yıl gibi uzun süreli bir eğitim öğretim süresi içinde verilmektedir. Bunlardan Ankara Üniversitesinde genel kültür, spor alan bilgisi ve spor yöneticiliği meslek bilgisi derslerinin toplam süresi 2814 saat olarak belirlenirken, Gazi Üniversitesinde 2548 saat, Marmara Üniversitesinde ise 2702 saat olarak tespit edilmiştir.

Tablo 1 ve Tablo 2'de görüldüğü gibi, spor yöneticilerinin eğitiminde üniversitelere bağlı beden eğitimi ve spor yüksekokullarının büyük önemi ve rolü vardır. Güçlü, Yaman ve Yenel'in "Spor Yöneticilerinin Nitelikleri ve Eğitimi" konusunda yaptıkları araştırma sonucu da bu düşüncüyü doğrular niteliktedir (15). Güçlü ve arkadaşları, araştırmanın sonucunda spor yöneticiliği eğitimi almanın önemi üzerinde durmuşlar ve bir spor yöneticisinin ancak hem spor hem de yöneticilik alanlarında alacağı eğitimle başarılı olabileceğini vurgulamışlardır (15).

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak, spor yöneticisinin, sporun sağlıklı olarak yönetiminde önemli bir unsur olduğu, spor yöneticilerinin, üniversitelerin b'den eğitimi ve spor yüksekokulu spor yöneticiliği bölümlerinde uygulanan kapsamlı bir eğitim programından geçmeleri gerektiği yargısına varılmaktadır.

Buna göre de,

1. Spor yöneticisini istihdam edecek olan GSGM, Federasyonlar, kulüpler ve diğer spor teşkilatları ile spor yöneticisini yetiştiren üniversiteler arasında sıkı bir işbirliği sağlanmalıdır.

2. Üniversitelere bağlı beden eğitimi ve spor yüksekokulu, spor yöneticiliği bölümünü bitirenlerin, spor teşkilatları bünyesinde istihdam edilmeleri sağlanmalıdır.

3. Üniversitelerde uygulanan spor yöneticiliği eğitim programlarının yanısıra, yine üniversitelerle işbirliği içinde GSGM, ilgili Federasyonlar ve Spor Kulüplerinin ilgilileri veya yöneticilerine Hizmetçi eğitim kursları ile menejerlik eğitim kursları düzenlenmelidir.

4. Sporla ilgili resmi ve özel teşkilatlarla, üniversitelerin ve ilgililerin katılacağı geniş çaplı bir komisyon kurularak üniversitelerde uygulanan programın geliştirilmesi sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

1. AÇIKADA, C. ve ERGEN, E. Bilim ve Spor, Büro-Tek Ofset Matbaacılık, (156) Ankara, 1990.
2. Ankara üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği Lisans Programı, Çoğaltma, Ankara 1992.
3. Ankara Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği, (2) Ankara, 1993.
4. Ankara Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Futbol Menejerliği Eğitim Programı, Çoğaltma, Ankara 1995.
5. BAŞARAN, İ.E.: Türkiye Eğitim Sistemi, İkinci Basım, (187) Ankara 1994.
6. BİLGE, N.: "Türkiye'de Beden Eğitimi Öğretmeninin Yetiştirilmesi (Dün Bugün)" Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, (38), Ankara 1988.
7. BİLGİN, ORHAN: Sporumuzda Tesis Sorunları ve Kulüpler, Spor Bilimleri Dergisi, Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Spor Kulübü Derneği Yayın organı, Sayı: 1 (18,19) İstanbul, 1990.
8. BOUCHER, R.L.: " The Utility of The Preemployment Interview Insights For Sport Administrator" Physical Educator, Vol. 41, No. 4, (195), December 1984.
9. CEYLAN, İ.: Beden Eğitimi ve Sporda Yükseköğretimi, Spor Şurası Bildirileri, Başbakanlık GSGM, 8-11 Mayıs 1990 (74, 75), Ankara 1991.

10. DEMİRCİ, N. : Sporda Yönetim Teşkilatlanma ve Organizasyonlar MEGSB-Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü, Yayın No: 35, Milli Eğitim Basımevi, (22,28), Ankara 1986.
11. DERELİ, T.: Organizasyonda Davranış, (84), İstanbul 1981.
12. EKENCİ, G.: Gençlik ve Spor İl Müdürlerinin Görev Alanlarını Önem ve Zaman Bakımından Değerlendirmeleri, G.Ü. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi Sayı: 2, (84), Ankara, 1996.
13. Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği Lisans Programı, Çoğaltma Ankara 1993.
14. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü (GSGM), Sporda 10 Yıl, Gökçe Ofset, Yayın No: 18(26), Ankara, 1995.
15. GÜÇLÜ, N. YAMAN, M., YENEL, F.: "Spor Yöneticilerinin Kişisel Nitelikleri ve Eğitim Durumları" Amme İdaresi Dergisi, Sayı: 4 (58-62), Ankara 1996.
16. İMAMOĞLU, A.F.: Fonksiyonel Açısından Spor Yönetiminin Anlam ve Önemi, G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı: 1, (22,32) Ankara 1992.
17. KARASÜLEYMANOĞLU, A.: Yeni Boyutlarıyla Spor, 2. Baskı, Engün Yayınları (18,19), Ankara, 1989.
18. KETEN, M.: Türkiye'de Spor, ikinci Basım, Polat Ofset (74,75,76), İstanbul 1993.
19. KOKSAL, O.K.: Sporda Eğitim ve Öğretim, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Spor Şurası Bildirileri, (84), Ankara 1990.
20. LAVKOR, M.: Spor Eğitim Öğretim, Spor Şurası Bildirileri, Başbakanlık GSGM 8-11 Mayıs 1990, (108,109) Ankara 1991.
21. Marmara Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği Lisans Programı, Çoğaltma, Ankara 1993.
22. PEKER, Ö.: Yönetici Eğitimi, TODAİE Yayınları (115), Ankara 19984.
23. ÖZDEN, Z.: Sporda Eğitim ve Öğretim, Spor Şurası Bildirileri, Başbakanlık GSGM 8-11 Mayıs 1990, (91,92), Ankara 1991.
24. KAYA, Y.K.: İnsan Yetiştirme Düzenimiz (82), Ankara 1984.